

Grunnlagsnotat

Ny utlysning av driftskontrakt 1207 Sunnhordland 2019-2024

Innhald

1 Innleiing	2
2 Vegnett	4
3 Ansvar, organisering og oppgåver	4
4 Omgrepa drift og vedlikehald	4
5 Driftsprosessar	5
5. 1 Vinterdrift	5
5.2. Reinhold	6
5.3. Dekkereperasjonar	6
5.4. Kantslått	6
5. 5. Tunnelvask	7
5.6. Reinhold av sideanlegg og vegutstyr	7
6 Standard i kontrakten ved budsjettnedtrekk	7
7 Omklassifisering	7
8 Avtaler med kommunar	7
9 Utfordringar på vegnettet	8

1 Innleiing

Eksisterande driftskontrakt 1207 Stord gjeld for perioden 1. september 2013 til 31. august 2019. Kontrakten omfattar drifts- og vedlikehaldsoppgåver, med funksjonsansvar for nokon av oppgåvene, på riksvegar, riks-g/s-vegar, fylkesvegar og fylkes-g/s-vegar med tilhøyrande sideanlegg, sideareal, utstyr og installasjonar i kommunane Bømlo, Fitjar, Fusa, Stord, Tysnes, samt i delar av kommunane Kvam, Kvinnherad og Samnanger.

Statens vegvesen lys ut ny driftskontrakt våren 2019 for perioden 2019 – 2024, med oppstart 1. september 2019 – 1207 Sunnhordland. Nytt kontraktsområde er tilsvarande det som i dag ligg til 1207 Stord, i tillegg skal riks- og fylkesvegnettet i Sveio kommune innlemmast i ny kontrakt. Vi viser til vedtak i Hordaland fylkeskommune 17. januar 2018, som seier at fylkesvegane i Sveio kommune skal tilhøyra driftskontrakt i Hordaland fylke, og det er då naturleg at desse vert lagt til driftskontrakt 1207 Sunnhordland.

På grunn av regionsreforma er det usikkerheit knytt til kontraktsform. I påvente av avklaringar sentralt og regionalt, vil kontraktgrunlaget bli utarbeida innafor rammene til eksisterande kontrakt. Ny kontrakt er som i dag - felles for både riks- og fylkesvegar med tilstøytande gang- og sykkelvegar og fortau. Det nye konkurransegrunlaget skal basere seg på eit oppdatert og revidert innhald tilsvarande denne kontrakten og det skal nyttast gjeldande landsmal.

Drift og vedlikehald av vegnettet er konkurranseutsett og vert gjennomført av private entreprenørar, styrt gjennom driftskontrakter. Prinsippet for driftskontrakter er at byggherre/vegforvaltar detaljbeskriv vegnettet og kva tilstanden skal være til ei kvar tid og under forskjellige årstider. Krav og tilstandsbeskrivelse i kontraktane er henta frå Statens vegvesen si Handbok R610 med tilhøyrande temahefte, som også er innfatta i kontraktsdokumenta. Standardkrav og intervallar, slik som tunnelvask, reinhald av veg/vegområde, drift av grøntområde, stader som er aktuelle for ekstra snørydding, bortkjøring av snø, is i bergskjæringer og andre krav/beskrivingar av lokalt preg, skal avklårast på prosjekt- eller arbeidsmøte. Spesielle utfordringar i kontraktutforminga kan være å beskrive rutinar som ivaretek ei forsvarlig vinterdrift.

Klimaendringar vil krevje rutinar for handtering av ras og flaum som må beskrivast der dette er mest utsatt.

Figur 1: Geografisk utstrekning av DK 1207 Stord. Eksisterende kontrakt 1207 Stord er markert med gul farge i kartet. Ny kontrakt vil i tillegg inkludere Sveio.

2 Vegnett

Vegnettet som oppdraget omfattar består av omlag 810 km veg. Derav:

- 72 km riksveg
- 31 km GS langs riksveg
- 675 km Fylkesveg
- 31 km GS langs fylkesveg

I tillegg kjem omlag 40 km fortau, 10 km Ft-veg, samt auke som følge av ny berekning av veglengder etter at ei komplett oppdatering er utført.

3 Ansvar, organisering og oppgåver

Hordaland fylkeskommune har ansvaret for at fylkesvegane i Hordaland har ei forsvarleg standard. Arbeidet med drift og vedlikehald av fylkesvegane er i dag organisert gjennom Sams vegadministrasjon. Det er Statens vegvesen, ved Vegavdeling Hordaland, som forvaltar oppgåvene knytt til den dagleg drift og vedlikehald av fylkesvegane - på vegne av Hordaland fylkeskommune. Drift av fylkesvegane er samordna med drifta av riksvegar.

4 Omgrepa drift og vedlikehald

Drift og vedlikehald som fagområde betyr mykje for framkome og trafikktryggleik på vegane.

Med drift meiner vi naudsynte oppgåver og rutinar for at vegane skal fungere godt for trafikantane sin daglege bruk. Dette er aktivitetar som brøyting, strøing med sand eller salt, vegoppmerking, vask og reinhald, oppretting av skilt, skjøtsel av grøntareal, trafikkstyring og trafikkinformasjon. Utfordringane er størst om vinteren med snørydding/brøyting og tiltak for å auke friksjonen. Om lag halvparten av driftsutgiftene over året er knytt til vinterdrift.

Vedlikehald betyr innsats og aktivitetar som tek vare på den fysiske infrastrukturen på ein måte som mogleggjer trygg og effektiv transport i eit lenger perspektiv, som å oppretthalde standarden på vegdekke, grøfter, bruer, tunellar, vegutstyr og tekniske anlegg/installasjonar i tråd med fastsette kvalitetskrav.

Krava til drift og vedlikehald av det einskilde objekt tek utgangspunkt i den tiltenkte funksjonen. Når vi gjennomfører drift og vedlikehald i samsvar med krava, sikrar vi at funksjonen til objekta vert teken vare på. Lågare innsats på drift og vedlikehald resulterer i auka forfall.

Driftskontrakten omfattar i hovudtrekk rutinemessige driftsoppgåver og mindre vedlikehaldsoppgåver på vegnettet. Kontrakten omfattar også inspeksjon og registrering,

beredskap i forhold til vinterdrift og generell trafikkavvikling, dokumentasjon, rapportering til byggherren, informasjon til publikum og håndtering av andre oppgaver som er nødvendige for drift og vedlikehold av vegnettet.

Driftskontraktane omfattar i hovudtrekk:

- Drift av drensssystem for å sikre frie vassvegar
- Lapping og reparasjon av lokale skader i asfaltdekke
- Drift/vedlikehald av murar, støyskjermer, stabilitetssikring, kantstein, gjerde, rekkverk, skilt og anna vegutstyr; rasteplassar, leskur etc.
- Drift av grøntareal og skråningar
- Reinhald
- Inspeksjon, reinhald og reinsk av tunnelar
- Trafikkberedskap
- Inspeksjon, reingjering og enklare vedlikehald av bruer og kaiar
- Vinterdrift
- Mindre investeringsoppgåver i forbindelse med vedlikehold

Driftskontraktane inneheldt ikkje desse oppgåvene:

- Dekkefornyning
- Oppmerking
- Drift av vegljøs
- Vedlikehald av trafikksignalanlegg og andre trafikkstyrings- og overvakingssystem
- Større vedlikehaldsarbeid på t.d. drens- og avløpsanlegg, tunnelar, murar, bruer og kaiar
- Investeringsoppgåver

5 Driftsprosessar

5.1 Vinterdrift

Vinterdrifta skal sikre forutsigbarhet, god framkome og regularitet, samt sikker trafikkavvikling under vinterforhold for alle trafikkantar. Vinterdrifta utgjer om lag halvparten av kostnadene i driftskontraktane. Krava til vinterdrift er skildra i HB R610. Standarden er delt inn i ulike driftsklassar frå DkA til DkE. Det er eigne vinterdriftsklasser for sideanlegg (plassar). Gang og sykkelveg har to vinterdriftsklasser (GsA og GsB). Val av vinterdriftsklasse for ei samanhengande rute skal gjerast ut frå trafikkvolumet på vegruta.

Driftsklassane skil mellom anna mellom kva fristar entreprenørane skal halde i høve til brøyting og strøing av vegbana før-, under- og etter værhendingar, og kor mykje av vegbana som skal være fri for is og snø. Vegnettet er inndelt i ulike vinterdriftsklassar. I eksisterande kontrakt er hovuddelen av vinterdrifta for fylkesvegar fordelt mellom DKB, DkC, DkD og DkE. Vêrtilhøva er avgjerande for utgiftssida i kontrakten, sidan mykje av oppgjersforma er

mengdebasert. Det er i ny mal for driftskontraktar gått frå tonn salt til minuttpris for aktiviteten, dette ut frå eit ynskje om å redusera forbruket av salt.

I eksisterande kontrakt er det ingen vegar som har driftsklasse DkA og GsA.

5.2. Reinhold

Reinhold omfattar reinhold av alle arealer innanfor vegområdet, inkl. tømning av avfallsbeholdarar. Prosessen omfattar også fjerning av tagging og graffiti på alle objekt, samt reinhold av veggar og tak i undergangar med ferdsel. Reinhold skal sikre areala sin funksjon, miljøforhold, universell utforming og estetikk ved fjerning av uønska og framande gjenstandar, material og belegg.

Entreprenørane nyttar feiebililar for å koste vegbana fri for støv, salt og sand. Skyljevattn vert handsama som spesialavfall og slamavfall skal leverast på godkjent deponi. Dette vert i hovudsak utført om våren for å rydde etter vinterdrifta. Feiinga redusera miljøpåverknaden av vinterdrifta, og forlengar levetida til grøfter og stikkrenner.

Det er stort fokus på svevestøv og klima, samt at me ynskjer eit reinhold av vegane våre som er forutsigbart. Auka bruk av intervallkosting vil truleg medføra noko auka driftskostnadar, då det i stor grad omfattar fylkesvegar, men for det meste kun sentrumsnære områder. I ny kontrakt vil det bli sett meir presise krav til reinhold i sentrumsnære strøk.

5.3. Dekkereperasjonar

Kvaliteten på vegdekket har myke å seie for framcome, tryggleik og brukaroppleving. Gode tilhøve for avrenning og drenering er viktig for å halde oppe kvaliteten på vegkropp og vegdekke. Eit viktig moment er at det skal være takfall (tosidig tverfall) på rette strekk og einssidig tverfall i kurvar, og ingen langsgåande kantar som stenger for avrenning frå vegbana. Dei vanlegaste skadetypane på asfaltdekke er spor, ujamnheiter, langsgåande og tverrgåande sprekker, slaghol, krakkilering og forvitring.

I kontraktområdet er det ikkje sett av ressursar til annan dekkereperasjon enn slaghol og lokale skadar.

5.4. Kantslått

Eit viktig tiltak for å auke trafikktryggleiken, redusere forfall og betre siktlinene langs vegbana er kantslått av grøntareala. Kantslåttareal langs veg, gang- og sykkelveg og fortau omfattar areal ut frå vegkant. Krav til rydebredde er skildra i handbok R610.

5.5. Tunnelvask

Det er fleire grunnar til reinhald av tunellane. For de første skal reinhaldet sikre god sikt for trafikantane i tunellane, og at skilt og vegmerking skal vere synleg. Eit anna vesentleg moment er å forlenge levetida til utstyret som er montert i tunellen, ved å hindre korrosjon og nedstøving. Behovet for tunnelvask vert i hovudsak rekna ut frå årstdøgntrafikken på vegstrekninga.

5.6. Reinhald av sideanlegg og vegutstyr

Ei viktig oppgåve i kontrakten er reinhald av sideanlegg og vegutstyr. Sideanlegg kan vera rasteplassar og ferjekaiar. Vegutstyr er til dømes skilt, vegoppmerking, vegbelysning, signalanlegg, rekkverk, støyskjermar, tekniske bygg, avfallsbeholdarar, leskur m.m. Dette er eit viktige tiltak for god trafikkavvikling, tryggleik og service til brukarane. Krava er skildra i R610, og presisert i kontraktsgrunnlaget.

6 Standard i kontrakten ved budsjettnedtrekk

Trafikktala syner størst trafikk på riksvegane i kontrakten. På fylkesvegane ligg ÅDT (trafikkmengde per døger) for det meste under 1500, med nokre få unntak i tettbygde strøk, samt på fylkesvegar som var riksvegar før forvaltningsreforma i 2010. Her varierer ÅDT frå 1500 til 16000. Ved ei eventuell budsjettnedtrekk i kontrakten er det slått fast av Hordaland fylkeskommune at dette vert gjeldande for øvrig fylkesvegnettet med låge trafikktal.

Aktuelle vegar for nedtrekk på øvrig fylkesvegnett er: Fv 10, 11, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 22, 70, 72, 76, 77, 80, 81, 82, 83, 85, 122, 123, 125 og Fv 135.

7 Omklassifisering

I arbeidet med handlingsprogrammet til RTP skal ein arbeide vidare med å sjå på klassifisering av vegnettet generelt, og kva fylkesvegar som bør omklassifiserast til kommunale vegar. Det er fleire veger i kontraktsområdet som kan være aktuelle for ei slik omklassifisering. Dei mest aktuelle er Ft 541 Hp 5 og Hp 10 og Ft 542 Hp 2, Ft 14 Hp 1, Ft 18 Hp 2, Fv 66 Hp 1 samt delar av Fv 541 Hp 6.

8 Avtaler med kommunar

I kontraktsområde er det områder der det kan være hensiktsmessig å inngå avtaler med kommunane for å få ei meir rasjonell drift. Dette gjeldt i hovudsak mindre parkanlegg knytt til miljøgater/sentrumsområder. Eks. Fv 49 Våge, Fv 49 Norheimsund, Fv 541 Rubbestadneset, Fv 542 Bremnes, Fv 542 Moster, Fv 544 Leirvik og Fv 545 Fitjar.

9 Utfordringar på vegnettet

I kontraktssområde er det utfordringar med både vinterdrift og skred- og flaumsituasjonar gjennom året, noko som gir usikkerheit knytt til kostnadsstyring, då akutte behov vil oppstå med jamne mellomrom.

- Nedfall frå usikra fjellsider
- Flaumsituasjonar i større og mindre elvefar
- Område med hyppig skredfrekvens
- Aukande nedbørsmengder
- Ustabile vinterforhold, med fleire overgangsperiodar mellom milde og kalde værperiodar

Samla sett fører ovannemnde punkt til økonomisk usikkerheit - særskilt for mengdene med strømidlar og tal på brøytekilometer.

Fleire av fylkesvegane har gammalt og slitt asfaltdekke over dårlig vegkropp, og tunnelane er av varierende kvalitet og alder.

Det er gjennomgåande stort etterslep på vegkropp, drenering og på murar langs fylkesvegane i kontraktssområdet, og det vil oppstå akutte behov for reparasjon av desse objekta.

Det er behov for midlar til punktutbetringar og strekningsvise utbetringar på alle fylkesvegane om vi i framtida skal kunne handtere dei aukande nedbørsmengdene og den aukande trafikkmengda.

Statens vegvesen
Region vest
Vegavdeling Hordaland
Postboks 43 6861 LEIKANGER
Tlf: (+47) 22073000
firmapost-vest@vegvesen.no

vegvesen.no

Trygt fram sammen